

Sujungtos bylos C-22/08 ir C-23/08

Athanasios Vatsouras ir Josif Koupatantze prieš Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900

(*Sozialgericht Nürnberg* prašymai
priimti prejudicinį sprendimą)

„Europos Sąjungos pilietybė — Laisvas asmenų judėjimas — EB 12 ir 39 straipsniai — Direktyva 2004/38/EB — 24 straipsnio 2 dalis — Galiojimo vertinimas — Valstybės narės piliečiai — Profesinė veikla kitoje valstybėje narėje — Atlyginimo dydis ir veiklos trukmė — „Darbuotojo“ statuso išlaikymas — Teisė į išmokas darbo ieškantiems asmenims“

Generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer išvada, pateikta 2009 m.
kovo 12 d. I - 4588
2009 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas. . . . I - 4609

Sprendimo santrauka

1. *Laisvas asmenų judėjimas — Darbuotojai — Sąvoka — Darbo santykių egzistavimas — Realios ir efektyvios veiklos vykdymas*
(EB 39 straipsnis)
2. *Europos Sąjungos pilietybė — Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje — Direktyva 2004/38 — Nuo vienodo požiūrio į Sąjungos piliečius principo leidžianti nukrypti nuostata*
(EB 39 straipsnio 2 dalis; Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38 24 straipsnio 2 dalis)

3. *Bendrijos teisė — Principai — Vienodas požiūris — Diskriminacija dėl pilietybės — Draudimas — Taikymo sritis*
(EB 12 straipsnis)

1. Neatsižvelgiant į profesinės veiklos, pavyzdžiui, smulkios trumpalaikės profesinės veiklos, neužtikrinusios ją vykdžiusio asmens pragyvenimo ir trukusios vos ilgiau nei mėnesį, ribotą atlyginimo dydį ir trumpalaikį pobūdį, negalima neigti, jog pagal bendrą nagrinėjamų darbo santykių vertinimą nacionalinės institucijos negalėtų šios profesinės veiklos laikyti realia ir efektyvia veikla, galinčia ją vykdančiam asmeniui suteikti „darbuotojo“ statusą pagal EB 39 straipsnį.

naudai ir jo vadovaujamas vykdo veiklą, už kurią gauna atlyginimą.

(žr. 25–26, 30 punktus)

Šiuo atžvilgiu sąvoka „darbuotojas“ pagal EB 39 straipsnį yra Bendrijos teisės sąvoka ir neturi būti aiškinama siaurai. „Darbuotoju“ turi būti laikomas bet kuris asmuo, kuris užsiima realia ir efektyvia veikla, išskyrus nereikšmingą ir pagalbinę veiklą. Darbo santykių esminis požymis yra tas, kad asmuo tam tikrą laiką kito asmens

2. Tiek, kiek tai susiję su valstybių narių piliečių, kurie ieško darbo kitoje valstybėje narėje, teise, nuo vienodo požiūrio leidžianti nukrypti nuostata, kuri taikoma Sąjungos piliečiams, išskyrus darbuotojus, savarankiškai dirbančiuosius, tokį statusą išlaikančius asmenis ir jų šeimos narius, kurie gyvena priimančiosios valstybės narės teritorijoje, nustatyta Direktyvos 2004/38 dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą Nr. 1612/68 ir panaikinančios direktyvas 64/221, 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 ir 93/96, 24 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią priimančioji valstybė neprivalo užtikrinti teisės į socialines išmokas, be kita ko, darbo ieškantiems asmenims ilgiau, nei jie turi teisę joje gyventi, turi būti aiškinama atsižvelgiant į EB 39 straipsnio 2 dalį.

Šiuo atžvilgiu valstybių narių piliečiai, kurie ieškodami darbo kitoje valstybėje narėje sukūrė realius ryšius su šios valstybės narės darbo rinka, gali remtis EB 39 straipsnio 2 dalimi siekdami gauti piniginę išmoką, skirtą tam, kad būtų galima lengviau patekti į darbo rinką. Kompetentingos nacionalinės institucijos ir prireikus nacionaliniai teismai privalo ne tik konstatuoti realaus ryšio su darbo rinka egzistavimą, bet ir išanalizuoti šios išmokos pagrindinius elementus, ypač jos suteikimo tikslą ir sąlygas. Išmokos tikslą reikia nagrinėti remiantis jos rezultatais, o ne formalia struktūra. Taigi piniginės išmokos, kurios, nepaisant jų pavadinimo nacionalinėje teisėje, skirtos integracijai į darbo rinką palengvinti, negali būti laikomos „socialine parama“ Direktyvos 2004/38 24 straipsnio 2 dalies prasme.

(žr. 34–35, 40–42, 44–46 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

3. EB 12 straipsnis nedraudžia nacionalinės nuostatos, pagal kurią valstybių narių piliečiams nesuteikiamos tokios socialinės išmokos, kokios suteikiamos trečiųjų šalių piliečiams.

Iš tiesų EB 12 straipsnio pirmąją pastraipą EB sutarties taikymo srityje, nepažeidžiant joje esančių nuostatų, draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės. Ši nuostata taikoma situacijoms, patenkančioms į Bendrijos teisės taikymo sritį, kai vienos valstybės narės pilietis diskriminuojamas, palyginti su kitos valstybės narės piliečiu, vien dėl jo pilietybės, ir netaikoma galimo nevienodo požiūrio į valstybių narių ir trečiųjų valstybių piliečius atveju.

(žr. 51–53 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)